

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 3 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea Tipografei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelariilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelariilor Nr. 43.

Epistole nefrancoate se refuză. — Articuli nepublicii nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu literă garmon — și timbru de 30 cr. pentru 50-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 10 Martie

În Panciova și Timișoara încep Nemții a se pronunța contra „Schul-vereinului” din Germania. Ce roduri vor coace aceste enunțaiuni este greu a spune de pe acum.

Am arătat în numărul nostru de ieri, ține „Telegraful” din Bucuresci reproducind un articol după „P. L.” îngrigirile ce noua atitudine a Muntenegrului a început se descepe prin presa austro-maghiară. Adevărul este că mobilizarea armatei muntenegrene nu este togmai un fapt de care nu ar trebui să se fină seamă, mai ales în momentul de față. De aceea și presa austro-maghiară nu încetează de a se ocupa de acest fapt, și astăzi găsim în „Deutsche Zeitung” nese aprecieri care ne dau o idee despre efectul ce el a produs prin presa din Viena și pe care le reproducem aici, de și „Correspondența politică” desminte scrirea din nou. Acest diar scrie următoarele:

„O scire importantă ne vine din Cattaro. Ea ne spune că Muntenegru a hotărît să și cheme sub drapel oamneni în stare de a purta arma. Această măsură este motivată prin faptul, că Muntenegru voesce a trage un cordon puternic și spre aceasta are trebuință de mulți soldați. Totuși trebuie se pară ciudat că cei din Cetinje, tocmai acum când resoala din Crivoscia este învinsă, și când resoala din Erțegovina a aproape de a se stinge simt trebuință de a întări cordonul dela frontării, pe căd mai nainte, când insurecțiunea era în toată puterea o și când o închidere a fruntarilor muntenegrene, și-ar fi pus cea mai mare pedecă, cordonul dela frontării era un lucru puțin puțin. Noi nu credem negreși că Muntenegru mobilizează în scopul de a recuceri Crivoscia. Dar chemarea în Muntenegru a tuturor oamneni în stare de a purta arma ar fi în ori ce cas, chiar dacă ea n'ar avea de scop decât formarea unui cordon de frontării, un eveniment căruia nu i se poate tăgădui un caracter serios mai ales dacă el e pus în legătură cu alte împregiurări din aceste din urmă zile. La acestea trebuie se numărăm faptul, că toate localitățile atât din Crivoscia cât și din Erțegovina care au fost ocupate de trupele noastre, au fost găsite golete de poporațiune care fugise în Muntenegru. În curând principatul va avea a da ospitalitate la mii de fugari pe teritoriul său. Scopul ce se urmărește printr'aceasta este foarte la murit.

„Se va crea o costiuine a fugarilor, asemenea cu aceea care exista în anul 1876 pe timpul răscăleii contra Turciei și care a procurat unul din motivele care au împins pe puteri la intervențirea diplomatică din Constantinopol. Cu chipul acesta insurecțiunea erțegovinească va fi desbrăcată de caracterul ei intern austriac și va fi ridicată la rangul unei încercări internaționale. Planul este împede și vădit. Dar situațiunea este astăzi cu totul alta de cât acum șese ani și de

și nu ne indoim de bună voința a comitetului Ignatieff de a face din afacerea insurgenților erțegovinei o costiuine europeană, totuși voinței i lipsește puțința de a o realiza. Căci numai cu Muntenegru ca aliat, cei din Petersburg nu se vor încerca a începe o încercare cu Austria și Germania.”

La aceste reflectează citata foaie într'un mod care ne surprinde, scriind următoarele linii:

„Dar este oare „Deutsche Zeitung” sigură de Germania? Aceasta este o costiuine asupra căreia există o mare îndoială, căci pe cât se dice, tratatul de alianță prevede că Germania nu va veni în ajutorul Austriei sau vice versa, de cât numai atunci când una din aceste două puteri s'ar afla față în față cu două puteri mari. De aceea nu credem că Germania ar alerga în ajutorul Austriei când aceasta s'ar afla într'o încercare numai cu Rusia ajutată de poporațiunile slave din toate părțile.”

Lungă reflecșiunile foaiei bucoresene înregistrăm o voce panslavistă. Diaritul „Russ”, organul lui Accasoff ocupându-se cu Austro-Ungaria într'un articol de fond, între alte scrie și aceste:

„..... Austria la cea dintăiu privire apare un conglomerat de cele mai diverse neamuri. Ar fi însă fals dacă ar gândi cineva, că organizațiunea guvernului ei este numai un mecanism politic, așezat în viața diverselor popoară spre a le susține la oialță și care influențează numai pe din afară viața lor organică; nu, organismul acesta mai are încă o însușire istorică, care însă este o idee vie — catolicismul. Dintre neamurile slavice a le Austriei numai Polonia sunt absorbți de catolicism și prin aceasta deosebiți de familia cea mare slavică. La Cechi tradițiunile hussitice sunt în viață memorie până în ziua de astăzi. În părțile inferioare ale poporului la Croați, Slovaci și Sloveni se mai susțin tradițiunile credinței celei „vechi” (ale ortodocșiei) și la toți acestia interesele naționale sunt mai pro sus de interesele religioase. Sârbii din Banat și din confiniul militarilor, care acum ca și mai nainte sunt separați (?) de ortodocșie; lungă acestia vin a fi aduși nenorocii Ruși din Galiția, încă de pe timpul dominațiunei polone făcuți cu puterea, decât nu catolici, cel puțin unți; și Rușii din Ungaria băgați cu sila în dăile Mariei Teresie, în unație, care unație însă în popor n'a putut prinde rădăcină....”

Foaia rusească vede în nisuițele de catolisare unica „misiune” a Austriei și află că aceasta este isvorul neseacat al mișcărilor și agitațiunilor internaționale, care sînt în stare a provoca conflicte sângeroase. În sfârșit „Russ” speră că Europa, multămita inițiativei lui Gladstone, va interveni... Va să dice după „Russ” Austria este ispravile, care amenință pacea Europei. Aceași foaie scie spune că raporturile între Germania și Rusia nu insulfă nici o temere de reboi, pentru că — și pe împregiurarea aceasta pune accent deosebit — între

aceste două state nu există momente de rivalitate, nici pe terenul geografic, nici pe cel etnografic, cu atât mai puțin pe cel politic.

„Nevoie Vremia”, foaia lui Ignatieff, într'un număr mai recent ține că deocamdată un reboi și numai cu Austria nu e oportun.

Reproducem din „Poporul” articuli următori cari pentru situațiunea politică de astăzi au un interes deosebit.

Nemții și Rusia.

E interesant a constata că, prin familie nerusesci singurele cari formează o bandă a parte, aceea care se isolează de societatea rusească proprie dișă, sînt cele cari aparțin provinciilor supuse Rusiei.

În această categorie, în cea dintăiu linie sînt Nemții din provinciile Baltice, cari sînt cei mai numeroși și mai influenți. Odată, acești locuitori ai Livoniei, Esthoniei, Curlandei nu se deosebă de felu de Nemții emigrați din Germania. Pentru denșii asemenea, regula cea mai absolută care domina era ca, dela a doua, și prea deosebit chiar dela întâia generație devenea naționali Ruși. Ei nu se deosebă de ceilalți ruși decât prin indoita particularitate, că une-ori vorbeau a casă nemtesce și că adese-ori mergeau la biserică luterană. Ei erau mai numeroși decât alți străini și se găseau prin toate clasele societății; ei juca un oare care rol nu numai la curte, în minister și armată, dar chiar în lumea științifică sub titlul de doctori și profesori, în comerț și în industrie; dar toate acestea trecuă nevedute pe cătă vreme ei rămă-se confundă cu Nemții veniți din Germania propriu diși. Această stare de lucruri se modifică în ultimii timp. Dela propaganda greacă religioasă din 1840, care determină pe o mare parte din populațiunea Livoniei a abjura religiunea țerei lor, și că astfel după cum s'au văduț de atunci, aceasta nu era decât preludiul unui nou atac dirigeat în contra caracterului nemtesc și contra situației istorice a provinciilor Baltice, Livonieni, Esthonieni, Curlandei în clasa înaltă care trăiau la Petersburg, se considera ca o grupă de populațiune distinctă de Ruși și Nemți rusesci.

Pe când Nemții emigrați din străinătate n'au nici un motiv de a adopta în privința Rusiei și a instituțiilor rusesci o atitudine de rezervă bănuitoare și de a lua loc în conflictele partidelor politice, Nemții livonieni din reședință, se consideră ca nisece reprezentanți ai unor interese particulare, pe cari le apără cu o pasiune și cu interes crescând. Cea mai mare parte de emigrați din acele provincii cari se află în serviciul statului, fie în administrație sau în armată, mai ales cei din noua generațiune, voesce să fie deosebiți de așa diși Nemți rusesci, cari adese sînt ostili instituțiilor Baltice, manifestând în privința jumii Rusii democratice o ostilitate puțin ascunsă și fine de câte ori au ocașie, a revindeca caracterul istoric al patriei lor.

Dela începutul perioadei decenale dela 1860—1870, un antagonism violent domnesce între Ruși și Nemți, antagonism care nu contribuie puțin a despera și invenia luptă începută pentru revindicare naționalității provinciilor Baltice. În aceste condițiuni, nu rar se se dea mâna și se ajute sub ori ce formă. Se poate ține chiar că în cea mai mare parte a casurilor, toți Nemții fără distincțiune de origine și din ce State sînt, fac împreună cauza comună. E adevărat că în acești din urmă ani existând deferiță interioare în elementul german sau acusat puțin în comptul intereselor comune. Supuși noului imperiu german au convicțiunea de a fi cetățeni unui stat puternic, și că nu se mai mulțimesc de rolul cari i condamnă a nu fi decât nesece buruieni ale pământului slav.

Un Rus.

Următorul pasagiu estras dintr'un volum publicat la Dentu de cătră dl Tissot, espune foarte clar atitudinea presei rusesci în privința Germanilor:

Presă rusească și Nemții.

În ajunul reboiului din 1870—1871 antipatia contra Nemților devine din ce în ce mai manifestă și generală. Pentru a ne pute da compt, nu avem decât se aruncăm o ochire asupra celor mai influente jurnale din acea epocă, precum „Gazeta de Moscua”, proprietatea universității din Moscua, dirigeată de cătră Katkow; „Gazeta Rusească din Petersburg”, proprietatea academiiei imperiale de științe, dirigeată de dl Karhe; „Vocea” dirigeată de d. Kreiewski; „Gazeta Bursei” dirigeată de dl Turbinkow și „Lumea Rusă”, dirigeată de funcționarii nemulțămăți cari numără printre ei pe generalul Fadeeff.

Cele câteva pagine ce vom consacra la manifestațiunile acestor jurnale, nu vor fi cele mai puțin interesante din studiul nostru.

La începutul anului 1870, dl Katkow publică câteva articole în favorul regelui Hanoveri. D. de Schweinitz, ambasadorul nemtesc la Petersburg, întreba pe d. Katkow, dacă „Gazeta de Moscua” n'ar pute se inserereze în corpul jurnalului articole ce i s'ar trimite din Berlin, și care ar conține informațiuni importante. D. Katkow refusa net. Mai mult, el publică o serie de articole (15 și 28 Decembrie 1869; 11 Ianuarie 1870) în cari el denuncia aceasta tentativă și blamă această procedură de a falsifica opiniunea publică. Cea mai mare parte din jurnale aprobă conduita dlui Katkow. „Golos” în numărul seu dela 22 Decembrie dice: „E o greală, că se considera Rusia ca o aliată a Prusiei; cabinetul Tarului e neutru; „noul ambasador frances, Generalul Fleury, va ajunge chiar a o lipsi de „Francia E adevărat că Tarul oferă „șefului Confederațiunei Germaniei „Nord ordinul Sf. George, dar acesta e un fapt cu totul personal, cel mult „militar, acesta nu e un fapt politic”.

Pe atunci apăru o broșură: *Impasul orientat*. În ea era dezvoltată ideea că Rusia n'ar fi în stare să tranșeze cestiunea orientului decât prin ajutorul Franței. „Gazeta de Moscova” salută această broșură, (18 și 22 Februarie) ca proleudiu al alianței franco-rusească. „Gazeta Bursei” (16 și 22 Februarie) se pronunța în același sens; ea dicea că prima aneensiune ce își permite Prusia, ar rupe într'un mod definitiv alianța Rusiei cu acest stat. „Golos sprigind cu energie opiniunile enunțate în broșura ce am menționat și acest jurnal adaugă că Rusia singură ar putea protege Germania de sud contra violențelor prusiene.

La 5 Martie, același jurnal conștient pe Franța dea nu pune pe Rusia în numărul prietenilor detestabilei politici bismarckiene. „Gazeta Bursei” afirmă că amicitia în curțile din Berlin și Petersburg era o amicitie tot atât de afectată ca și ura Rusiei contra Austro-Ungariei ale cărei sentimente erau atât de antibismarckiene.

Broșura generalului Fadeieff: „*Forțele militare ale Rusiei*” au un mare renume și un imens succes de sigur din cauza marelui urii cu care vorbia contra Prusiei.

Ministrul de război d. Milutin, și adversarul său, și principele Bariatowski, inspiratorul broșurei, nici o dată n'au făcut un secret din preferința lor pentru instituțiile franceze.

Pe timpul declarațiunii de războiu toate jurnalele arborară drapelul francez și era fideli, fără a se ocupa de atitudinea guvernului lor. „Gazeta Bursei” declară că o victorie a nemților devonifi araganti, nu servia nici de cum intereselor rusești. „Gazeta de Moscova” deplânge (21 Iulie) izolarea Franței; ea cere într'un mod categoric ca cabinetul rusesc să evite chiar aparența unui sprijin dat Prusiei; și se nu împedea de loc acțiunea Austro-Ungariei. După articolele prusofile ale lui Times același jurnal dicea (21 Iulie) că „identitatea intereselor germane și engleze erau mai dinainte stabilite, și că Rusia se va lăsa a fi „dusă la sinucidere, puindu-se în partea Prusiei.”

La 1 August, jurnalul d-lui Katkow, constată cu regret că Franța nu mai pune compt pe Austria. „Golos” scrie în 2 August: „D. Bismarck se „câșnese de geaba d'ă imputa Franței, proiectele sale contra Belgiului; „nu e nici decum Franța, ci... „*marului lui d' Hessi, Nassau, Sles, „vig-Holstein*” cantă dea convota Belgii. Prusia face totul pentru a încerca Rusia cu Franța și pentru a întăria bănelurile Rusiei contra flotei „franceze trimisă în marea Baltică. „Dar la Petersburg se vede indetel „că rusofilișmul prusian nu e de cât „un act de tartuferie. „Se poate prevedea, dicea „Gazeta de Petersburg” „din 22 Iulie, că dacă Germania rămâne „victorioasă, „victoriul rămâne „boiu, cel cu Turcia, pentru liberarea fraților serbi slavi, va vedea „pe invingătorii de aji alături a „inamicii Rusiei.”

„Gazeta de Moska” repetă fără încetare, că peridul Albion era aliat într'un mod secret cu Prusia; că Rusia ar trebui să se pădească de cursa întinsă de Germania bine armată, Franței care nu se gânda la nimic (31 August). — Rusia care se găsea deja într'odă pustiie rușinoasă față cu Germania; rufificarea Estoniei, Finlandei și Curlandei a fost oprită de Bismarck (2 Septembrie).

„Victoria armelor nemțesci, „dicea „Golos în August, — va fi în „neastă pentru Germania întreagă, căci „causa Prusiei e aceea „*junkerului*” „al militarismului brutal. E adevarat, — urmază acest jurnal — că dinastia „prusiană, mai ales bătrânul care se „află în capul ei, are simpatii și me-

„rite mai multe de cât Napoleon III, „dar în viitorul războiu, nu va fi nici „decum de regulat o cestiune între „doe două dinastii, ci va fi cestiunea d'o „luptă a două rase; rasa slavă și „rasa germană.”

V. Tissot.

Din tomul III al memoriilor lui Kossuth.

Quisquis patriam carissio penates quosq; eius petat.

II.

Atunci și acum.

(Începere.)

Unspredeca ani au purtat în Ungaria un potop de călăi veniți în țeară din străintamete, sau nice renegați mai răi decât aceștia chivernisela nemțescă: Ungurul dacă avea se făcă o plănoare, primea hotărârea în limba nemțescă, dacă avea un proces, i se trânteau legi nemțose în cap; Ungaria a fost o provincie austriacă, administrată nemțescă, guvernată nemțescă, chinată și maltrată. Diploma din Octomvre, restituie limba ungară la toate diregătoriile administrative și tribunalele în drepturile sale naturale.

În timp de unspredeca ani de amărăciune nu esistase în Ungaria nici o viață publică. Simțul național atât de viu la poporul maghiar nu se putea exprima decât în privirile crunte ale ochilor sau în șoptiri înverșunate în întunerecul chilierelor închise cu grige. Țeara era un mare cutirim, un loc de înmormântare pentru cei morți de viu, în a căruia făcere murțară se mișeau numai conspiratorii; cine nu conspira astepta scârșind în tăcere din dinți aurora reinvierei.

Acum vine diploma din Octomvre și reactivează instituțiunile constituționale ale țerei; salele de discutare ale paladliului vieții naționale, a instituțiunii comitatense se redeschisără; cuvântul liber se aude de nou în străvechile bastioni ale libertății ungresce, în locurile de plantațiune ale patriotismului și virtuții cetățesci; Ungurul a început a se simți ca cum se simte un om care iasă la aer liber dintr'o piniță plină de gazuri îndușoare; el resuță și sorbi aerul cu plămâni lărgite și cu pept sulfat, din greu.

Și apoi i se mai promisese și dieta. Diploma regală și încoronarea se puseseră în perspectivă apropiată și d. Benedek își luă diina bună dela „iubita sa patrie” din reședința sa ca comandant al țerei cu proclamațiunea, că acum „constituțiunea ungrescească e restaurată, dorințele națiunii sunt implinite.”

Aceasta firese era numai amăgire. Constituțiunea aceasta nu era constituțiunea ungrescească; peatra fundamentală a acestei constituțiunii poarta inscripțiunea: Ungaria trebuie să fie un stat liber și independent, care cu privire la întreaga sa sistemă de guvernare, subintlegând aici războiul și finanțele, trebuie să aibă consistența sa proprie, independentă, separată cu totul de imperiul austriac și nesupușă la amestecul nici unui popor sau țeri străine; dar constituțiunea octoară de diploma din Octomvre încorporează Ungaria în monarhia unitară austriacă; ea concese Ungariei autonomie, dar numai în sfera afacerilor provinciale și aci încă numai cu condițiunea, ca Ungaria încă pentru toate afacerile de stat, începând de sus dela înviniștarea dărilor, a recrutării, dela stabilirea modalității cu privire la obligământul militar până în jos la afacerile postale, de telegrafe și drumuri de fer să fie degradată într'o provincie a monarhiei austriace și să fie dependentă de senatul imperial și de ministeriul cesaro-austriac. Cu un cuvânt: diploma din Octomvre nu

a fost o apropiere de dreptul istoric, ci o înstrăinare dela acest drept, nu concesiune, ci un pumnal, se o spunem cu cuvintele cele mai cruțătoare: a fost un blid de linte, pe care afulsita pretensiune a „unității imperiale” îl dede națiunii cu cugetul rezervat, că națiunea, înfrântă fiind de secăturile unei domnii terostice de 11 ani, și se arată destul de lașe ca să-l pimească drept schimb pentru sânta moștenire a străvechilor sale drepturi.

Dar străinii neversăți în dreptul de stat ungresc, ori cât de ageri erau ei dealtmintrenea, totuși de zarea luminei din front nu puteau vedea întunerecul din fund; de aceea ei credeau lucru posibil, că în cumpăna hotărârei națiunii ungresce pondul celor date va precumpăni pe cele reținute sau chiar furate.

În urma acestei îndoleii ivite Pulzsky făcă la 25 Octomvre aretarea, că concesiunile ungresce au făcut mare impresiune la guvernul din Turin. S'au însăpământat. Și impresiunea cea rea a mers atât de departe încât în momentul când Pulzsky solicitase achitarea speșelor pentru fabricațiunea de note de bancă ungresce ni se promise plătierea, dar plenipotentiatul lui Cavour (Berzi) înșoși promisiunea cu observarea: „Noi poate că ne ostenim în zedar, căci Ungurii vor fi satisfăcuți.”

Cumcă Austria umbla cu gândul unui atac asupra Italiei, despre aceasta Cavour era de deplin convins. El era pe părerea că concesiunile făcute Ungariei sunt o pregătire calculată cu istețime pentru a realiza atacul intenționat: o intențiune aceasta, care servea de așa și propunerii relative la întrederea din Varșovia. Mai erau însă și alte simptome ce indicau această intențiune. Un asemenea presemn era impregiurarea, că jurnalele ungresce și austriace pe la sfârșitul lui Septembrie, va se dică într'un timp, când discusiunile despre întredere se continuau încă, vestiau apropierea unei recrutări în nise proporțiuni cum nu s'au mai pomenit; se dicea că se vor chieia cinci clate de etate și într'adevăr, „Wiener Zeitung” publică în Octomvre un decret ce provoacă autoritățile să ia dispozițiuni ca completarea armatei pro 1861 să se poată escuta încă în anul 1861. Alt simptom mai era, că trupele imperiale din Venetia se înmulțisără considerabil. Aceasta constituțione de trupe a dat așa și la schimbarea de note diplomatice. Austria firese contesta ori ce intențiune de războiu, unde numai isbutia cu tăgăduirea se desvinovăia cu aceea că se restringe a înarma pentru toate casurile de apărare; firese aceasta era numai o fabulă, pentru-că ea putea se scie prea bine, că Victor Emanuil ocupat fiind cu Neapolea, nu va ataca în anul 1860 Dealtmintrenea și raporturile comitetelor revoluționare din Venetia despre înmulțirea trupelor risipiau ori ce îndoială. Cavour se plânse lui Pulzsky, că nu este în stare ași procura informațiuni sigure despre adeverată forță a trupelor austriace concentrate în Venetia, pentru-că Venetianii în faptă vedeau mai mulți Austriaci de câți se aflau acolo. Poate că într'adevăr a fost așa, cu necurmatele misăcări și translocațiuni ale trupelor o astfel de amăgire într'adevăr nu era eschisă. Nu începea îndoială, că se deuceu necurmat trupe în Venetia care și așa era desocupată. La toate aceste simptome s'au mai adaus și denumirea m. Benedek, care în acel timp trecea de cel mai capabil belidat austriac, ca „comandant de armată și general comandant pentru regatul Lombardia-Venetia, de asemenea și pentru Carintia, Stiria, Tirol și teritoriul litoral” — și denumirea aceasta a urmat togma în 20 Octomvre,

prin urmare în diina când se dedură Ungariei concesiunile. Concentrarea acestor comande în mâna unui beliduce și cu deosebire în mâna lui Benedek și coinciderea acestei evenimene cu întrederea dela Varșovia și cu concesiunile făcute Ungariei: toate acestea Cavour le considera de picătură care făcea să se verse păharul plin deja. În convingerea aceasta îl trimise comandantul flotei neapolitane, admiralului Persano, care mai târziu avu o soarte atât de tragică, „următoarea telegramă:

Tine flota gata de plecare spre marea adriatică și dispune o recrutare forțată de matrozi în porturile neapolitane. Dacă legea neapolitană nu pedesese cu moarte deserțiunea în timp de războiu, publica o ordinațiune în acest iteșes și impușcă pe ori ce deserter. Timpul de a se lua măsuri mari a sosit. Spune lui Garibaldi, că de vom fi atacați din partea Austriei, eu voi provoca în numele Italiei, să se imbarce cu cele două divisiuni, pentru a lua parte la luptă aici la Mincio. Trimite-mi la ori ce cas pe Tiir, ca densus se poată influința asupra Ungurilor.

Cavour scrisse și Regelui, svătindu-l se părăsească la moment provinciile de sud și se se pună în fruntea armatei.

În aceeași zi (22 Octomvre) el adresă și principelui Napoleon o scrisoare, prin care-i comunica, că (Italienii) sunt gata a rezista cu energie unui atac din partea Austriei, numai cât dinși nu sciu, din care parte se va face atacul. Ar fi avantajos pentru dinși, dacă vor fi atacați din spre partea principelilor. De aceea reaceară pe principele a interveni la împărțat (Napoleon) ca Franța să dea Austriei să priceapă că la cazul unui atac asupra Piemontului Lombardia să rămână neatinșă.

Această situațiune încordată în care invasiunea franceză se asteapta în tot minutul, a durat numai vro câteva zile.

Jurnalele franceze inspirate vesteau ca un *factum*, că cabinetul din Viena a trimis pe baronul Hübnér cu o misiune în formă de ultimată la principele Metternich în Paris, prin care principele se avisase a da de scire lui Napoleon că Austria e hotărâtă la paralisa planturii Regelui Emanuil ce țintea la unitatea italiană, prin o procedere ofensivă; i s'au mai impus principelui și datorința a se informa exact, dacă în cazul acesta intențiunea lui Napoleon este ca se dea eartați ajutorul Piemontului și dacă este așa, ce ar trebui să facă Austria pentru a îndupleca pe Neapoleon să se abată dela această intențiune.

Cumcă aceste destăinuiri nu erau neintemeiate, aceasta se adeverese și din o epistolă a contelui Cavour către generalul Lamarmora, dată din 20 Octomvre. În epistolă Cavour scrie:

„Am aflat dela Paris, că împăratul trimese astăzi pe principele Metternich, care va prezenta ultimatul austriac. Dacă lucrul e astfel, reșolul e sigur, pentru-că mi se pare imposibil lucru ca Franța să se supună amenințării austriace. La tot cazul acesta întredvorie va decide, dacă me vor lăsa în pace sau va fi războiu.”

Descoperirile foilor inspirate din Paris mai cuprindeau și aceea, că Austria va aștepta cu escuturarea atacului proiectat până ce se vor pronunția farul și guvernul prusesc din Varșovia asupra afacerilor din peninsula italiană. Cumcă ofensiva proiectată, ba decia, trebuia suspendată până la sfârșitul întrederei din Varșovia, e lucru fireș, pentru-că împăratul Francise Iosif a plecat direct la Varșovia numai din motivul, că „să-și asigure o nouă alianță sântă” contra revoluțiunii.

Dar acest plan, în care cei din Viena se încredunseră atât de mult, se nimici prin priverile posomorite ale lui Napoleon și prin puternicul cuvânt al Angliei. *Remdez-vous-ul* din Varșovia nu numai că nu a realizat dorul Austriei, ci din contră aceasta a mai primit și avisul dela țarul tuturor Rușilor, și Austria va face bine, dacă va rămâne pe pace.

De alta parte Cavour, care nu doria alta decât ca Impăratul Franciei să garanteze integritatea Lombardiei, primii la scrisoarea sa adresată principelui Napoleon respunsul, că Impăratul a făcut mai mult, „Austria s'a îngaiat a nu ataca Piemontul.“

Deci norul acesta de tempestate trecu. Cavour se simți deja în primele zile ale lui Noemvrie asigurată că până în primăvară patria sa nu va fi atacată. Până atunci, credea densul, Gaeta va fi cucerită, regele din Neapole va deveni fugăr din țeară și cu această împreunare Neapolei cu Italia de nord și de sud va fi faptă împlinită, care trebuia se mătore chestiunea de pe tapetul cunctațiilor diplomatice. Prin o astfel de regulare a afacerii Neapolea, care acum absorbia puterea trebuia se devină un izvor de putere. Cavour calcula, că Italia va fi în stare să înmulțească până primăvară forța sa militară normală cu 60,000 soldați, cu care avea se înceapă reboiul pentru eliberarea Venetiei; atunci Italia avea să arunce Austriei mâna în față, chiar și „dacă prin veseștii ar duce lucrurile atât de departe încât însăși Austria se înceapă reboiul.“

O scrisoare a reprezentantului nostru din Paris de dto 4 Novembre cuprinde următoarele.

„Un mare serviciu ni s'a făcut prin aceea că i s'a legat Austriei mâinile ca până la primăvară se nu poată ataca. Austria nu poate decât se devină tot mai slabă; finanțele ei încurcate prin permanența armatei sale pe picior de răboiu, trebuia se devină și mai încurcate; trupele sale, care li consumă crețarii din urmă, le va cuprinde demoralizarea; Italia însă se va întări asemenea unui om tiner și viguros din zi în di și până la primăvară vom fi și noi gata. Aici (în Paris) oamenii sunt pregătiți pentru eventualitatea că în primăvară puterea împreună a Italiei și Ungariei va zdrobi pe Austria.“ *Est coeca futuri mens hominum fati*. Mulți nori, de care noi nici nu am visat, s'a'u conglomerat pe orizontul nostru până la aceea primăvară care era steana speranțelor noastre. Nu se poate însă dice că până la începutul lui Novembre vederile reprezentantului nostru din Paris (colonelul Nic. Kiss) nu erau îndreptățite.

Correspondență particulară

ale „Telegrafului Român“.

Sebeș în 9 Martie v. 1882. Die Redactor! În numărul 27 al „Telegrafului Român“ la corespondența din Sebeș privitoare la alegerea primarului, observați în nota, că după cum s'au știute de o parte incunoștințată, solidaritatea s'a făcut imposibilă, fiindcă unui a stăruit morțis pre lungă un propus ce și la fost formulat prealabil, și de carele ceia-lăli nu au avut nice o cunoștință; Doriți însă în observare ca se fiți deplin lămuinați asupra adevărului. Deci ca nice Dvoastră, nice On. public cetitor se nu fie de o părere greșită, voui cerca după părerea mea a ve face deplina lămuină în acesta chestiune.

Îndată după abdicarea primarului Dr. Păcurariu, Românii au început a se interesa, ca să se facă alegere pentru primariat. Chiar și în reprezentanța orășenească sa adus conclud,

ca să se roage locurile competiții a dispune alegerea primarului.

Odată cu aceasta chestiunea a venit pre tapet chestiunea persoanei; cine se fie primariu? Unii diceau Piso, alții și anume cei mai mulți diceau Dr. Isaac.

Dr. Piso însă dela un temp a început cu tot felul de presiuni d. e. ca dacă nu se va alege el, atunci mai bine trece cu oamenii lui și voteză cu Sasi; Oamenii lui s'unt: Avram David paroch, Danil David învăț. Danil Chirca provisor, și Petru Tecău.

Și alte multe de felul acesta, că dacă nu va fi el primariu atunci se va întâmpla cutare și cutare lucru, adică o mulțime de amenințări așa dicend.

Cestiunea primariatului însă s'a fost mai uitată, presupunându-se, așa va rămâne până la împlinirea perioadului de 6 ani în 1883 Aug. adecă substituție ilegală.

Pentru aceea Ordinul vice-comitetului de a se alege primariu în 12 Martie, comunicat numai cu 3 zile înainte în adevăr a surprins și a frapat pre mulți.

Acum se începe în toată puterea chestiunea persoanei primarului, înțeleg între Români.

Oamenii lui Piso cu nici un preț nu concedeau că primariu poate fi altul afară de Piso. Aducându-i ca merite praesa de 13 ani. — Cei lăli diceau ori care din doi, numai Român să fie. Și anume acela pentru care e opinionea publică, pentru care e maioritatea. Opiniunea publică a fost tot deauna contra lui Piso. Și majoritatea pre lungă acestea, cum foarte bine a observat unul, nouă ne trebuie un primariu, carele nu ne ducă la blam, la rușine, și carele se scie reprezenta interesele comunal, și nouă să ne fie fală cu el și nu se depindă și de frunză. Nu voese se întru mai departe în meritele unuia și a altuia, dacă va fi de lipsă însă, o voui face-o la timpul seu.

O împrejurare a venit intracea de a ajutat dlui Piso la realizarea scopului seu în detrimental seu. Și anume: Omul seu Danil David a fost învețătoriu de limba română la gimnasiul săsesc, de unde avea salariu 200 fl. v. a. anual.

Sasii însă după cum am auzit vorbindu-se, fiindcă David nu făcea nice un sporiu, nice un examen, a scris concurs pentru acest post dicend: mai bine dăm acelea 200 fl., unui Sas decât unui Româ. Concursul espira, dacă nu me înșel tocmai pre timpul alegerei de primariu. În dimineața alegerei de primariu veđui pre Dr. Piso umblând până în ziua prin cetate intrând pre la câte un Jidov, ori ce mai sciu eu.

Tot asemenea veđui și pre Dr. Danil David vorbind cu Preotul săsesc și cu alți Sasi.

De aici apoi unii oameni rei dice: Că fiind că D. David, deși s'a scris concurs pentru postul de limba română la gimnasiul săsesc, totuși e învețătoriu acolo și adă, trebuie că ia părăut reu de 200 fl. v. a. și i sa dat cel mai nimerit privilegiu, pentru ale mai putea căpăta căva timp.

Cred On. Redacțiune, că din cele espuse până aci ve veți fi lămuinat de ajuns* pentru a pută vedea cine a fost causa căderii Românilor.

Această cădere a Românilor și în unicol oraș românesc în Ungaria deși în mare majoritate 35 Români 26 străini, a adus Românilor sebeșiani nu numai un blam, ci și daune enorme, care nu aflu cu cale ale espune aici.

De aceia apoi ne e mirare dacă poporul auzind, că Români au cădut

* Cam slăbuț; argumentele tocmai pe unde ar trebui se fie mai tari contra Piso și David sunt șovătoare și preteostoase. Red.

și din cauza cui, era pe aci se treacă marginele răbdării. S'a aflat însă oameni cari li-a mulcomit, și cari în loc de respalță s'a veđut arătați și trași la judecată de cătră dl Piso ca dir. de Poliție.

Ba a mers așa de departe încât în a doua acuză criminală, dl Piso, a diș: pe subscrierul pe respunderea dlui numai decât să-l aresteze, eără despre toate urmările ce vor fi se respundă dñii I. Tipeiu și Paraschiv.

Urmare la toate deocamdată nu e decât, dispreț total față cu oamenii aceia, ce au tradat interesele noastre. Și pot fi securi că din încrederea poporului nu vor mai dispune de interesele lui.

En unul dorese, ca acest cas se nu aibă urmările atât de rele cât le poate avea, căci atunci va fi foarte mare respunderea acelor ce l'au făcut. Am diș adevêrul.

Zevediu Mureșan.

Varietăți.

* (Alegerea sinodul archidieceean (continuare din Nr. 28). În cercul cl. al *Hondolului* P. Protos. Nicanor Frateș*). În cercul mirenes al *Sibiului* s'au ale: Iacob Bologa consil, Ioan de Preda adv.; în cercul *Sălăte*: Ilie Măcelariu cons, Dr. Nicolae Olariu avocat; în cercul *Sebeșului*: Dr. Nicolae Maier prof., Dr. D. P. Barceanu prof.; în cercul *Sighișoarei*: Constantin Ștezar cap. în pens. și Zaharie Pușcariu funcționar, în cercul *Vălecelor*: Ioan cav. de Pușcariu septemvir, Dr. N. Pop prof. gim.; în cercul *Albei-Iulie*: Nicolae Gaetan adv., Rubin Patia adv.; în cercul *Agmitiei*: Ioan Zaharia v-notar jud., Livie Bran de Lemeni vice pretor; în cercul Brașovului: Diamandi Manole comerciant, Ioan Popea profesor gimnasial.

* O jertfă a iperzelului în maghiarizare. Directorul gimnasiului de stat din Fiume Dr. Zaffery este pus în disponibilitate, pentru că ocaziune s'a exprimat prea pe față și fără tact asupra nișuțelor sale de a maghiariza cetatea Fiume. Ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică, „ca se nu se amărăscă amiciția italiană-maghiară, la propunerea podestei (primarului) Ciotta“, a dispus disponibilizarea numitului director.

* (Clădiri noue se vor ridica în interiorul Bucurescilor), între cari: o stațiune mare în centrul cetății (lungă Cismigiu pe bulevardul cel nou); palatul Justiției; palatul camerei și senatului. Academia, biblioteca și arhivele; doue licee, deșce scoli și columna Traiană.

* (Drumuri de fer noue în România.) Guvernul român a prezentat Camerei deputaților felurite proiecte de legi pentru construcțiunea liniilor ferate următoare: Titu-Tergo-viște, Râmnicul Vâlcei-Petra-Corabia cu o ramificațiune la Ocelea mari; Folticeeni-Dolhasca; Petra-Bacău; Bărlad-Vaslui și Huși-Dooolina. Proiectele aceste au fost primite de cameră cu aplause prelungite. În curênd se va vota și o linie ferată Bucuresci-Cernavodă. Linia aceasta e preste 250 kilometri de lungă și va lega Dobrogea de România cu un pod gârboș preste Dunăre. — Senatul a votat proiectul de lege pentru resumpărarea liniei ferate Cernavoda-Constanța cu prețul de 16,800,000 franci.

* Marți, în 1 Martie cu ocaziunea aniversării nascerii Regelui Italiei Umberto, la legețiunea italiană din Bucuresci, a avut loc un banchet oficial și seara a avut loc primirea.

* Duplu.

Red.

* (Despre inele.) Obiceul inșelilor se găsece la cea mai depărtată acitate, și e cu totul neștiută cine le a inventat mai înainte de a face us de densele.

Să pare însă că Egiptenii au fost cei cari le au purtat cei dintâi; căci istoria lui Iosif în Egipt e primul loc unde se găsece mențiune despre inele căci dice: „Faraonul își scoase inelul din mână și puse în mâna lui Iosif“ și e de notat că li vedem fiind chiar de atunci simbolul puterii. Mult timp avea să rămăe Grecilor necunoscut us inelului, și aceasta o deduce Pliniu naturalistul din aceea că nu a veđut nici odată făcându-se mențiune nici în Iliada nici în Odisea, cu toate că Omer obicinuesce a observa cu băgare de seamă și a numi în special fie care parte ce compunea podoaba atât a bărbaților cât și a femeilor.

Noi vedem inelul întrebunțat ca pecetia pentru prima oară în istorie, la Sazatel care sigila decretul de moarte contra lui Naboth cu inelul regelui. — Curțiu ne spune că Alexandru și sigila scrisorile pentru Europa cu propriul său inel, și pe acelea pentru Asia cu inelul lui Dariu.

Odată ce Romanii adoptară usul inelului, li supuseră la oare cari legi ficese. — Numai acei senatori cari fuseseră ambasadori, și acei generali cărora li se decretase onoarea triumfului puteau purta un inel de aur în zilele de solemnitate, de fer în celelalte.

Mai târziu se acordă dreptul de a purta inelul tuturor senatorilor și de tuturor cavalierilor: cel de aur devine semnul distinctiv al ordinii cavalerilor, plebeienii l'aveau de argint, ear sclavii de fier.

La început nu se purta decât un inel dar cu introducerea lueșului în Roma, încep a se purta unul în fie care deget, ba chiar la fie care valangă.

Aveau inel de eamnă, inel de vară; avură în fine pentru ori ce săptămână. — Lucrul fu întins la excesul cel mai mare de Eliogabal, care nu purta un inel mai mult de cât o dată, după cum nu purta mai mult de cât o dată nici chiar cioarecii.

Cât pentru chipul de a purta inele, el a fost foarte deosebit, și după diferitele națiuni, Evreii l'purtau în dreapta, Romanii la mâna și în degetul care le plăcea mai mult și numai în timpurile cele din urmă se încep a se adauge pietre la inele, și a se purta exclusiv numai în mâna stângă până intrată în cât s'ar fi părut ridicat a l'purta în mâna dreaptă. Grecii purtau tot deauna inelul în al patrulea deget de la mâna stângă, pentru motivul, dice Aulu Geliu, că în acest deget se află un nerv care merge drept la inimă. Poate că pentru același motiv, și în zilele noastre, la căsătorii, se pune inelul nupțial în același deget.

Usul acestui inel nupțial în general la Ovrei și la Romani, și se pare că a trecut și la creștini chiar din primii secolii, de care ce găsim mențiuni făcute chiar în Sertallian.

Învitare de prenumerațiune

la

„Școala Practică“.

Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară.

De

Vasile Petri.

Apare la prima fie cărei luni în numero de câte 2 coale, și costă pean 3 fl. plăți înainte. Abonamentele s'fac la Redacțiunea „Școlii Practice“ în Nasăud (Nassód, Transilvania).

Veđund, că astăzi învețătorii a trei milioane de Români din Austro-Ungaria nu mai au nici un organ de specialitate lor, apunând una după alta amândouă foile pedagogice, cari

mai apăreau în timpul din urmă — „Școala Română” și „Foia Școlastică” dela Blaș — m'am hotărât, la insistările unor amici zeloși de înfiorarea școlilor noastre, a reșcuța de nou condeiul de redactor, spre a împli după putință, acest gol, pe cât de rușinos, pe atât de vătmător pentru învătătorimea română de dincoace de Carpați.

Luând hotărârea aceasta, am căutat a mi da samă de neajunsurile școlilor noastre și de modul, cum ele ar pute fi întimpinate mai cu succes, și mam convins, că sub impregiurările actuale nu aș pute face un mai bun serviciu cauzei școlare, decât a scoate la lumină un diar, care lăsând la o parte tractatele teoretice, pentru cari mulți din învățătorii noștri au arătat până acum puțin interes, unii chiar și puțină preccepere, să se ocupe singur numai cu partea practică a instrucțiunii, cu arta de a preda materiile de învățământ după principii metodice.

Mi-am dîș adecă, că deși școlile primare sînt înstitute de creștere, totuși mijlocul principal pentru atingerea acestui scop, preocupămintea dîlăncă a învățătorilor, este instrucțiunea. Numai instrucțiunea face, ca educațiunea se fie mai mult decât o simplă deprindere, se fie o desvoltare, o creștere din lăuntru în afară.

Sufletul instrucțiunii însă este *metodul*. Instrucțiunea metodică sau rațională luminează mîntea, încăldește inima, întărește voia, înalță fruntea școlariului; lipsită de metod, ea îngrună numai memoria, tâmpesc și umilește. Învătătorul fără metod, neșciind de unde se apuce lucrul, se bate ca peșele pe uscat, fără se poată face ceva spor; în urmă desprecerează sau devine cu totul nepăsător de chemarea sa; școlarii sei orbecănd, se disgustă și dînșii, pierd credința în propriile lor puteri și cantă a părăși școala, unde pe ei nu-i așteaptă decât trudă și nezac. Din contră învățătorul măiestru în ale metodelui numai se joacă cu instrucțiunea, procede sigur căci cunoaște bine calea progresului, nu face multă vorbă, fiind că tot cuvîntul e cumpănit și la locul seu, și chiar puțină învățatură se aibă, el scie din puțin se dee aproape tot cât are; discipulii sei învață cu drag, pentru că înțeleg învățatura, tocmăi pentru aceea se desvoltă și înaintează vedînd cu ochii; ei nu fug de școală pentru că cunosc folos dela ea, și se poate spera, că pășind în viață, vor ocupa cu demnitate și înțelegință pozițiunile, în cari vor intra.

Metodul este în stare a face minuni chiar. Au nu scim cu toții, că discipline din cele mai grele, cum sînt d. e. fizica, gramatica, frăngerile decimale, proporțiunile etc., cari mai înainte se învătău numai în gimnasii, astăzi se propun cu bun succes și fără nici o greutate până și în școlile elementare. Acest succes este a se atribui singur numai metodelui basat pe psihologie. De aici dictul celebrului pedagog Diesterweg, că „puterea învățătorului este metodel seu.” Metodul face pe învățor, și învățătorul face școala.

Și cum stăm noi Români în privința aceasta? O spun pe față, căci nu-mi plac amăgiriile de sine; avem puținii învățatori despre cari s'ar pute dice cu drept cuvînt, că sînt măiestrii în ale metodelui. Un număr considerabil de învățatori actuali n'au făcut nici cînd vre-un curs de pedagogie, ear între cei eșii din preperandii mulți sînt chemați, dar puținii aleși. Lucrul de altmîntea se esplică de sine. Preperandiile noastre nu au lîngă sine școlile de model, în cari elevii preperandiali să se poată deprinde cu praxa

școlară, și unde există vre-o școală de model, ea nu prea este model de școală. Afară de aceasta profesorii preperandiali, nu se aleg tot-deauna și pretutindinea cu privire la calificațiunea lor pedagogică, ci din alte considerățiuni. Sînt între ei și de acela cari în viața lor n'au vădut o școală de model, prin urmare nici idee nu au despre ceea ce poate presta așa o școală; sînt alții cari nici cînd nu și-au dat samă de organismul școlilor primare, de întogmirea lor internă și esternă.

Eacă cum se face, că avem mulți dascăli, buni de o „dascăli”, va se dîcă maltracta junimea, și puținii învățori, cari se o lumineze, se o crească. Ne lipsește în mare parte abilitatea metodică.

În privința aceasta am creșut, că aș pute aduce oare care folos școlile noastre, și în credința aceasta am înfiinat.

„Școala Practică”, în care se vor publica:

1. Lecțiuni practice din toate obiectele de învățământ, executate deplin sau numai schițate.

2. Materii didactice înfățișînd numai rezultatele instrucțiunii din școală.

3. Sciri școlare de interes practic.

4. Informațiuni pentru învățătorii la interpelețiunile, ce ni se vor face de către lectorii în cauze școlare și personale.

5. Recensiuni de scrieri pedagogice.

Lecțiunile vor ocupa cea mai mare parte din spațiu foii, și spre a fi înțelese de către toți, vor fi înșoțite, unde va fi de lipsă, de observări didactice și psihologice.

Pentru ca însă lecțiunile se corespundă, după cuprins și formă, adevăratelor trebuințe ale școlii, am compus un

Plan de lecțiuni

pentru școlile elementare, întocmit pe 30 de săptămăni, în care se specifică pensurile din fie care obiect de învățământ, pentru fie care săptămână de școală. Acest plan de lecțiuni, care se poate considera ca un comentariu la planurile de învățământ făcute în termeni generali, se va publica și el succesiv în „Școala Practică”, începînd îndată din numărul prim.

Astfel, alături de partea formală, va fi considerată și partea materială a instrucțiunii.

Vin deci a deschide prenumerațiunea la „Școala Practică”, în speranță, că învățătorii noștri cu inimă cătră chemarea lor, se vor grăbi a susține acest unic organ pedagogic, ce apare în Austro-Ungaria și care este merit a le înlesni atât de mult lucrul lor din școală.

Apelez cu deosebire la vechii mei amici, discipulii și cunoscuți, și nu pregete a propaga în cercurile lor scirea despre noua mea întreprindere și a lucra pentru reușita ei.

Nu m'am asociat de astădată cu nime la lucr, pentru că voiesc a fi mai liber în redactarea foii și pentru că profesor în pensune, cred a pute publica câte două coale pe lună chiar și cînd aș rămîne avizat singur numai la condeiul meu; cu toate aceste privilegii cu plăcere ori ce concurs binevoitor, drept dovadă despre interesul învățătorilor pentru instrucțiunea publică.

Antîiul număr va apăre la 1 Aprilie vechiu; și fiindcă sînt hotărît, în urma experiențelor de mai înainte, a nu tipări decît un mic număr de exemplare de rezervă, cu atât mai virtuos, cu cât numerele sînt de câte două coale, de aceea rog pre cei ce doresc a se prenumera la „Școala Practică”, să binevoiască, în însuși inter-

resul lor, a trimite costul abonamentului căt mai îngrăbi, și mult până la Dumineca Florilor; altcum nu le pot garanta numerele dela început.

Terminînd declar, că ori care să fie numărul prenumerațiilor, foia va apăre cel puțin un întreg, mi place însă a crede, că ea se va susține și mai departe, fiindcă atinge o lipsă din cele mai simțite la noi, — altmîntea zeu! am trebui să desperăm de învățătorii noștri. —

Salutare colegială și se ne vedem căt mai numeroși în „Școala Practică.”

Născud, 1/13 Mărtisor 1882.

Vasile Petri.

Loterie.

Mercuri în 22 Martie n. 1882.

Sibiu: 74 58 3 57 78

Bursa de Viena și Pesta

Din 21 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.70	118.75
1 emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ang.	88.25	88.50
11 emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	108.50	108.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	93.75	—
1 anuntul drumului de fer ung.	133.—	132.75
Obligățiuni ung. de resumpărarea pământului	98.—	98.—
Obligățiuni ung. cu clausulă de sorție	96.—	96.25
Obligățiuni urbariale tolețane	95.50	96.—
Obligățiuni urb. toleț. cu clausulă de sorție	95.50	95.50
Obligățiuni urbariale transilvane	96.50	96.50
Obligățiuni urbariale croato-slavo-voivone	95.—	—
Obligățiuni ung. de resumpărarea dozelor de vin	96.75	96.75
Datorie de stat austriacă în lăbrie	74.90	75.—
Datorie de stat în argint	75.85	75.50
Renta de aur austriacă	93.10	93.50
Sorți de stat dela 1860	129.50	129.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	320.—	320.—
Acțiuni de credit austr.	315.40	315.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	307.—	307.—
Sorți ungurești cu premit.	115.50	117.—
Sorți de regulare Tisei	109.—	110.—
Scrisuri fonciare ale institutiunii „Albina”	—	—
Argint	—	—
Galbin	5.64	5.63
Na oleon	9.59	9.53
10 marcs nemțesci	68.75	68.75
London (pe polița de trei luni)	120.45	120.50

ad. Nr. 65.

[39] 1-3

CONCURS.

Vinînd în vacanță 6 din stipendiile acordate la învătăcei de meserii în anul 1879 se scrie prin această de nou concurs la gese stipendii de câte 25 fl. v. a. pe an, pentru tineri români, cari voesc a înveta una din următoarele meserii: rotăria, dulgheria (lemăria, bărdășia) faurăria, măsăria (tămplăria), cismăria, palăria, curăria s'au șelăria.

Cereriile au se fie instruite cu următoarele documente:

1. Carte de botez, din care să se vadă, că concurentul este de nascere Român și că are cel puțin vîrsta de 14 ani.

2. Atestat școlastic, din care să se poată vedea, că concurentul are cel puțin cunoscințele ce se preda în școlile primare din Austro-Ungaria și se cunoască și o altă limbă folosită în țeară, precum maghiară s'au germană.

3. Revers dela părinți s'au tutori prin care acestia se deobligă, că vor lăsa pre fi lor se înveta meseria, la care se aplică, până cînd vor eși sodali cu atestat în regulă.

4. Un exemplar din Contractul ce părintele s'au tuturul concurentului va încheia cu măiestrul, la care învătăcelul intră la meseria ce și-a ales.

Cereriile astfel instruite sînt a se înainta subsemnatului comitet până în 1 Maiu st. n. a. c.

Din ședința comitetului „Asociațiunii Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la Sibiu în 7 Martie n. 1882. Iacob Bologa m/p., Dr. D. P. Barcioiu m/p., secretar al II-lea

Scrisuri fonciare de 6% ale Institutului de credit și de economii „Albina” în Sibiu.

Fiindcă acest institut acordă împrumuturile sale ipotecare în scrisuri fonciare numai pe cel mult o **terțialitate** a valorii ipotecelor, acele scrisuri oferă o siguranță **mai mare decât pupilară** și sînt prin urmare foarte acomodante pentru fructificarea de capitale, sînt notate la Bursa din Budapesta și aduc 6% interese. Cuponii de interese se plătesc fără de nici o subtragere la semestrul în 1 Aprilie și 1 Octomvrie a fie căru în la casa institutiunii în Sibiu și la firmele numite mai jos. Scrisurile fonciare s'au resumpără în întreaga lor valoare nominală în cel mult 20 ani prin fabricarea sorții în tot anul în luna lui Septemvrie. Se găsesc de rîndărea în cursul zilei la casa institutiunii în Sibiu, la „Banca comercială pestană ungară” în Budapesta, la DI Bancar P. I. Kabbeo în Sibiu și la DI Ioan Dășoju comerciant în Brașov.

Sibiu, 20 Martie 1882.

[40] 1-3 Direcțiunea institutiunii „Albina”

[41]

Numai odată

se ofere o ocașine așa de favorabilă de a procura un orologiu excelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatință și Elveția. Conșcerea a fost amgrea lucrătorilor în masă, care a perilită existința fabricilor, și fabrica reprezentată de noi, care o cum dîinșii și cea mai însemnată fabrică de orologe, a încheia de o cam dată fabrica sa, încercînd să se poată cu înzădăria fabricatorilor sale. Aceste așa mîntoale de **bu-zunar** urbane, Warehouse sînt cele mai bune de pe lume, sînt foarte elegant gravurate și înfrumusețate și luate după sistēma americană.

Toate orologele sînt repassate (examinate) pe secundă și garanțiate pentru fie-care 5 ani.

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin această în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de orologiu fără chieșe de întors la toartă, cu manșetă de cristal, regulate cu acuratățea extra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc. prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unil.

1000 accure esemplare de lucis din argint, pe 15 rubini cu cadran în smalt, avînd de secunde, sticlii lași de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unil, toate repassate pe secundă.

1000 orologe-cilindre înfrumusețate în capsula de sticlă argint, cu cadran în smalt, avînd de 3 rubini foarte fine repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifă, mai înainte fl. 13; acum numai fl. 5.60 unil.

1000 orologe ancore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetaric c. r. pe 18 rubini, care de acuratățea prin electro-citifică, foarte fine regulate. Orologiele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unil.

1000 orologe remontoire - Washington de bu-zunar din argint greu și veritabil de 13 loți, probat la argint c. r. de punctare, pe lîngă, gaură severă repassate pe secundă, cu mechanism de nickel așa încît orologele aceste n'au nici cînd lipsă de reparatură. Orologiele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se cupăta cu prețul fabulos de eșin numai fl. 20. Afară de aceasta lîngă fie-care orologiu se dă grătuit un lanț, medalion și cutie de catifă

1000 orologe pentru doamne de argint veritabil cu 10 rubini, mai înainte cu fl. 40, acum fl. 20.

1000 orologe remontoire de arg veritabil pentru doamne sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologe de părete cu înecuratură de emalul cel mai fin și cu mechanism de sunat, mai înainte cu fl. 6 acum cu fl. 8.75 unil repassat.

650 orologe desțepătoare cu aparat de lărmă, foarte fine regulate, aplicabile și ca orologe pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucra foarte fin de sculptură în casuili înalte gotice de lemn, de întors în foarte cură a optă și regulate în pe secundă, foarte frumoase și imposabile de varo-cu un astfel de orologiu și în 20 de ani mai are preț înalt, se nu lipsească astfel de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfel de orolog de cabinet este decor în fie-care locuință. Pe o Jongle aceste costă mai înainte fl. 35, acum numai fabulosul preț excepțional de eșin de fl. 16.75 unil.

Comandăm cine-va orologe pendule are să adauge și a arună.

Adresa:

Desfacere de orologe
Fabricii de orologe Fromm.
Vienna Rothenbunrstrasse Nr. 9, Parterre.